

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Показники оцінки ефективності управлінської діяльності підприємства поділяються на кількісні та якісні. Кількісні показники визначаються шляхом розрахунку та застосовуються в оцінюванні таких складників ефективності управління як ефективність керуючої та керованої підсистем управління. Якісні показники отримують шляхом експертних оцінок і застосовують в оцінюванні ефективності організаційної культури в межах визначення ефективності керуючої підсистеми управління та оцінюванні зовнішньої ефективності управління підприємством за всіма складниками. Показники ефективності процесів менеджменту відображають складність внутрішніх і зовнішніх відносин і зв'язків, що існують у керуючій системі, зв'язків між нею і керованою системою та зовнішнім середовищем. Така система показників повинна давати об'єктивну оцінку ефективності процесів менеджменту загалом і ефективності функціонування складових системи менеджменту. Процедура оцінювання ефективності управлінської діяльності підприємства висуває проблему вибору методу, на підставі якого вона має здійснюватись. В управлінні метод – це система правил і процедур вирішення завдань управління з метою забезпечення ефективного розвитку організації. Виходячи з цього, під методами оцінювання ефективності управління діяльністю слід розуміти способи кількісного та якісного виміру рівня ефективності управління діяльністю підприємства. За результатами аналізу різних наукових джерел було виявлено, що для оцінювання ефективності управлінської діяльності суб'єктами ринкової економіки використовуються різноманітні методи, серед яких для дослідження сільськогосподарських підприємств Сумського району ми обрали індексний метод, метод рейтингової та бальної оцінки.

Спочатку проаналізуємо ефективність управлінської діяльності на підприємствах Сумського району (ТОВ «Діамант-Агро», ДП «САД»), використавши для цього індексний метод, який полягає у застосуванні синтетичного показника ефективності управління підприємством, що відображає економічність апарату управління та результативність управлінської праці. Для розрахунку загального індексу ефективності управлінської діяльності були використані показники економічності апарату управління та продуктивності управлінської праці. Ефективність управлінської діяльності на сільськогосподарських підприємствах також доцільно буде оцінювати за допомогою бального методу. При його використанні кожному компоненту системи управління сільськогосподарським підприємством дають експертну оцінку (у балах або реальних одиницях вимірювання), а потім за спеціальною

методикою оцінюють загальний рівень управління, тобто визначають інтегральну оцінку його ефективності.

Бальний метод доцільно застосовувати при дослідженні ефективності управління. Бали використовуються наступним чином: відмінно – 5 балів, добре – 4 бали, задовільно – 3 бали, незадовільно – 0 балів. Також при аналізі ефективності управління враховується вагомість кожного компонента системи.

Індекс ефективності управлінської праці у ТОВ «Діамант-Агро» склав 4, 45, що відображає ступінь використання потенційних можливостей підприємства у ДП «САД», цей показник становить 1, 03, що значно поступається ТОВ «Діамант-Агро», але це не свідчить про те що ДП «САД» менш ефективно та раціонально використовує потенціал підприємства.

Оцінка ефективності управління бальним методом дозволила констатувати, що ТОВ «Діамант-Агро», набравши 167 балів, досягло високих результатів майже за всіма компонентами системи управління. Найрозвинутішими є наступні: об'єкт системи, прямі та зворотні зв'язки, місія і цілі, функції та методи їх виконання. Правова культура та моральні норми поведінки знаходяться також на високому рівні. ДП «САД» набрало 107 балів. Більшість компонентів розвинені добре та задовільно. Компонентами, що потребують покращення є: суб'єкт системи, канали прямого та зворотного зв'язку, функції і методи виконання управлінської діяльності. Також слід розглянути стимули та мотиви працівників, а також загальну правову культуру.

Отже, підвищення ефективності управлінської діяльності підприємства полягає в забезпеченні максимально можливого результату на кожну одиницю витрачених трудових, матеріальних і фінансових ресурсів. Основні напрями полягають в забезпеченні підприємств новітніми технологіями, вдосконаленні управління, організації виробництва та праці, ефективності використання ресурсів тощо. Лише правильне використання системи названих чинників може забезпечити високі темпи зростання ефективності виробництва.

Список бібліографічних посилань:

1. Чевганова В. Я. Методика діагностування економічного стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2014. №3. URL: <http://www.economy. nauka.com.ua/?op=1&z=2828>

2. Ефективність виробничо-господарської та інвестиційної діяльності підприємства 2011. URL: <http://www.beintrend.ru>

3. Мельник М. В. Аналіз і оцінка систем управління на підприємствах М.: Фінанси і статистика, 2009. 136 с.